

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา โทร. (๖๑๒) ๖๒๘๖ ๘๘๓๗

ที่ กษ ๐๒๑๑.๖/๒๑

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา (สปช. แคนเบอร์รา) ได้เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร โดยจัดทำ “สารเกษตรจากแดนจิงโจ้” เป็นรายเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป นั้น

ในการนี้ขอจัดส่ง สารเกษตรจากแดนจิงโจ้ ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๖ ดังมีรายละเอียดตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ จะได้นำขึ้นประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ สปช. แคนเบอร์รา : www.agrithai.org และเฟซบุ๊ก สปช. แคนเบอร์รา : www.facebook.com/AgriThaiCanberra ต่อไป

(นาย สมิต ธรรมเชื้อ)

อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร)

สารเกษตรจากแดนจิงโจ้

ประจำเดือนมกราคม 2566

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา
Office of Agricultural Affairs, Royal Thai Embassy, Canberra

<https://www.facebook.com/AgriThaiCanberra>

<https://www.agrithai.org>

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความท้าทายของสินค้าเกษตรไทยในประเทศออสเตรเลีย	1
ตลาดกล้วยไม้ไทยในประเทศออสเตรเลีย	3
การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังออสเตรเลีย	5
การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังนิวซีแลนด์	10
ข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐวานูวาตู	14
ข้อมูลพื้นฐานของราชอาณาจักรตองงา	19
ข้อมูลพื้นฐานของหมู่เกาะคุก	24

ความท้าทายของสินค้าเกษตรไทยในประเทศออสเตรเลีย

ในแต่ละปี ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตร (หมายถึงสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร) มายังประเทศออสเตรเลีย โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปลาทูน่ากระป๋อง ข้าวสาร ข้าวสาลี อาหารสัตว์ ผักและผลไม้ ของปรุงแต่งจากผลไม้และลูกนัต เป็นต้น ในขณะที่ประเทศไทยก็นำเข้าสินค้าเกษตรของประเทศออสเตรเลียด้วยเช่นกัน โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ นมและผลิตภัณฑ์จากนม ผลไม้สด ลูกนัต เนื้อสัตว์ มอลต์และสตาร์ช เป็นต้น

การส่งออกสินค้าเกษตรมายังประเทศออสเตรเลียในปี 2564 มีมูลค่า 28,588.52 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.3 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าไทยมายังประเทศออสเตรเลีย แม้จะไม่ใช่นำเข้าส่งออกหลักของประเทศไทยมายังตลาดออสเตรเลีย แต่การส่งออกสินค้าเกษตรมายังออสเตรเลียก็นับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย และในช่วง 10 เดือนแรก (มกราคม - ตุลาคม 2565) การส่งออกสินค้าเกษตรมายังออสเตรเลียมีมูลค่า 30,338.23 ล้านบาท มากกว่ามูลค่าการส่งออกทั้งปีของปี 2564 ไปแล้ว โดยการส่งออกสินค้าเกษตรมีมูลค่า 4,753.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.69 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 ในขณะที่การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรมีมูลค่า 25,584.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.39 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 อันแสดงให้เห็นว่าประเทศออสเตรียนำเข้าสินค้าเกษตรไทยในอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนหน้า และประเทศไทยสามารถบริหารจัดการและเผชิญหน้ากับความท้าทายในการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังประเทศออสเตรเลียได้เป็นอย่างดี ซึ่งความท้าทายของสินค้าเกษตรไทยในประเทศออสเตรเลีย แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

ก. การรักษาภาพลักษณ์และคุณภาพของสินค้าเกษตรไทยให้สอดคล้องกับกฎระเบียบในการนำเข้าสินค้า

การนำเข้าสินค้าทุกประเภท รวมถึงสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหาร จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของการนำเข้าสินค้า ที่กระทรวงเกษตร ประมง และ ป่าไม้ ออสเตรเลีย ได้กำหนดขึ้นภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ค.ศ. 2015 (Biosecurity Act 2015) และเมื่อสินค้านำเข้าผ่านการตรวจสอบด้านความปลอดภัยทางชีวภาพแล้ว สินค้าจะต้องผ่านการตรวจสอบด้านความปลอดภัยอาหารตามกระบวนการตรวจสอบอาหารนำเข้า (Imported Food Inspection Scheme, IFIS) ที่กำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมอาหารนำเข้า ค.ศ. 1992 (Imported Food Control Act 1992) โดยสินค้านำเข้าจะต้องได้รับการตรวจสอบและตรวจวิเคราะห์หาความสอดคล้องตามมาตรฐานอาหาร (Food Standards Code) ที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานมาตรฐานอาหารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ Food Standard Australia and New Zealand (FSANZ) รวมไปถึงการตรวจสอบการติดฉลากประเทศแหล่งกำเนิดสินค้าที่ออสเตรเลียได้บังคับใช้มาตรฐานฉบับใหม่ (Country of origin food labelling Information Standard 2016) สำหรับสินค้าที่ต้องการวางจำหน่ายแบบค้าปลีกในประเทศออสเตรเลีย

ในปี 2565 ยังมีสินค้าเกษตรไทยที่นำเข้าบางรายการไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ แต่จำนวนความถี่ในการตรวจพบลดลง โดยเป็นการตรวจพบเชื้อจุลินทรีย์ สารกำจัดศัตรูพืชเกินมาตรฐานของออสเตรเลียที่มีการระบุค่าสูงสุดที่ยอมรับได้ (Maximum Residue Limits, MRL) ของสารชนิดต่าง ๆ ตามชนิดสินค้าที่ระบุไว้ พบ

วิตามินและยาปฏิชีวนะในสินค้า และพบสินค้าที่ยังห้ามการนำเข้า เช่น หมากแห้ง ดังนั้น ผู้ประกอบการไทย ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับกฎระเบียบในการนำเข้าของประเทศออสเตรเลียเป็นอย่างดี ก่อนที่จะส่งสินค้า เกษตรมายังออสเตรเลีย

โดยปกติ หน่วยงานควบคุมการนำเข้า กระทรวงเกษตร ประมง และป่าไม้ ออสเตรเลีย จะมีจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์แจ้งเรื่องสินค้าที่ไม่ผ่านมาตรฐานอาหารแต่ละรายการ ซึ่ง สปช. แคนเบอร์รา ได้แจ้งหน่วยงาน ไทยที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และแจ้งผู้ประกอบการไทยทราบถึงปัญหาดังกล่าวและแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งขอให้ผู้ประกอบการไทยควบคุมคุณภาพของสินค้าไทยให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อกำหนดในการ นำเข้าและมาตรฐานอาหารที่เข้มงวดของออสเตรเลีย

ข. การทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบและมาตรฐานอาหาร

ออสเตรเลียมักมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบในการนำเข้าอยู่เป็นประจำ สปช. แคนเบอร์รา มีบทบาทในการติดตามการเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสินค้าไทยที่นำเข้า หรือเป็นการ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบเดิมที่เคยมีผลบังคับใช้ หรือเป็นการออกมาตรการใหม่ๆ เพื่อรองรับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ เช่น การออกมาตรการฉุกเฉินสำหรับด้วงอิฐที่อาจพบติดปะปนมากับสินค้าที่ นำเข้า

หลังจากที่ได้รับทราบเรื่อง สปช. แคนเบอร์รา จะรายงานข้อมูลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมกับดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ประกอบการได้รับรู้ รวมไปถึงเตรียมการ ในระดับหน่วยงานเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ผู้ที่จะส่งออกสินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์อาหารมายังออสเตรเลีย สามารถเข้าดูข้อกำหนดและเงื่อนไขสำหรับการนำเข้าสินค้าได้ที่เว็บไซต์ <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0>

ค. การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทย

1. เจรจาเปิดตลาดเพื่อเปิดโอกาสให้ไทยส่งสินค้าเข้ามายังประเทศออสเตรเลียได้ สำหรับกรณีเป็นสินค้าใหม่ ที่ ทางการออสเตรเลียยังไม่ได้มีข้อกำหนดและเงื่อนไขอนุญาตในการนำเข้า ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เจรจาทดลอง ตลาดสินค้าเกษตรของไทยจนประสบความสำเร็จให้สามารถส่งออกสินค้าเกษตรมายังประเทศออสเตรเลียได้ แล้วรวม 11 รายการ ได้แก่

- ผลไม้สด 8 รายการ : สับปะรด มังคุด ลำไย ลิ้นจี่ มะพร้าวอ่อน ทูเรียน ส้มโอ และมะม่วง
- ผักสด 2 รายการ : ข้าวโพดฝักอ่อน และหน่อไม้ฝรั่ง
- ผลิตภัณฑ์ 1 รายการ : เนื้อไก่แปรรูป

อนึ่ง ไทยและออสเตรเลียกำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาเปิดตลาดเปิดปรุงสุกของไทยกับอะโวคาโด พันธุ์แฮสของออสเตรเลีย และสินค้าไทยที่มีโอกาสในตลาดออสเตรเลีย ซึ่งควรเร่งรัดการเจรจาเปิดตลาด โดยเร็ว ได้แก่ ผลไม้ (ฝรั่ง ชมพู่ เงาะ ลองกอง ฝรั่ง และกระท้อน) และพืชสด (ขิง และพริก)

2. พัฒนาเทคโนโลยีในการถนอมและยืดเวลาผลไม้และผัก เพื่อทำให้ยังคงความสดและคงคุณภาพ สามารถ ขนส่งไปยังตลาดต่างประเทศในระยะเวลานานขึ้น

3. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการขนส่ง ที่เปิดโอกาสให้ขนส่งสินค้าบางประเภท เช่น มะม่วง โดยทางเรือขนส่งทางทะเล โดยคุณภาพและความสดยังคงเดิม อันจะช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายจากการขนส่งทางอากาศที่มีค่าระวางการขนส่งสูง และใช้เวลาในการขนส่งได้นานขึ้น
4. พัฒนาระบบวิธีและค่าใช้จ่ายที่ทำให้ไทยสามารถกลับมาส่งออกลำไยและลิ้นจี่ได้อีกครั้ง หลังจากที่ดินและเวียดนามได้แย่งตลาดไปครองแล้ว ในขณะที่ไทยไม่ได้ส่งออกลำไยและลิ้นจี่มายังออสเตรเลียเป็นเวลาหลายปีแล้ว
5. เตรียมความพร้อมของห้องปฏิบัติการในประเทศไทย เพื่อสามารถรองรับเทคนิคใหม่ๆ ที่ทางการออสเตรเลียจะนำมาบังคับใช้ หรือเร่งรัดการกระจายยอมรับความเท่าเทียมกันของห้องปฏิบัติการในประเทศไทย
6. ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์ การผลิตและการแปรรูปที่ดี คุณภาพ และความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหารไทย นอกจากนี้ยังรวมถึงการรณรงค์และกำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคปลายทาง ในกรณีเกิดภัยคุกคามจากโรคอุบัติใหม่ โควิด-19 อาทิ มาตรการปลอดภัยโควิดในการผลิตและส่งออกทุเรียนไทย

ตลาดกล้วยไม้ไทยในประเทศออสเตรเลีย

ในแต่ละปีไทยผลิตกล้วยไม้และส่งออกไปยังตลาดในต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในมูลค่าสูง โดยในปี 2565 ไทยส่งออกกล้วยไม้ไปตลาดต่างประเทศคิดเป็นมูลค่า 2,069.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากมูลค่า 1,663.04 ล้านบาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.47 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เวียดนามเป็นตลาดลำดับที่หนึ่งมีมูลค่า 501.19 ล้านบาท สัดส่วนร้อยละ 24.21 เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.03 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า (ตารางที่ 1) ตลาดลำดับรองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 23.06) ญี่ปุ่น (สัดส่วนร้อยละ 16.46) จีน (สัดส่วนร้อยละ 13.24) อิตาลี (สัดส่วนร้อยละ 6.22) และเกาหลีใต้ (สัดส่วนร้อยละ 2.53) ออสเตรเลียเป็นตลาดลำดับที่ 7 สัดส่วนร้อยละ 1.62 มีมูลค่า 33.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 29.26 ล้านบาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.90 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

ตารางที่ 1 การส่งออกกล้วยไม้ไปตลาดต่างประเทศในปี 2565

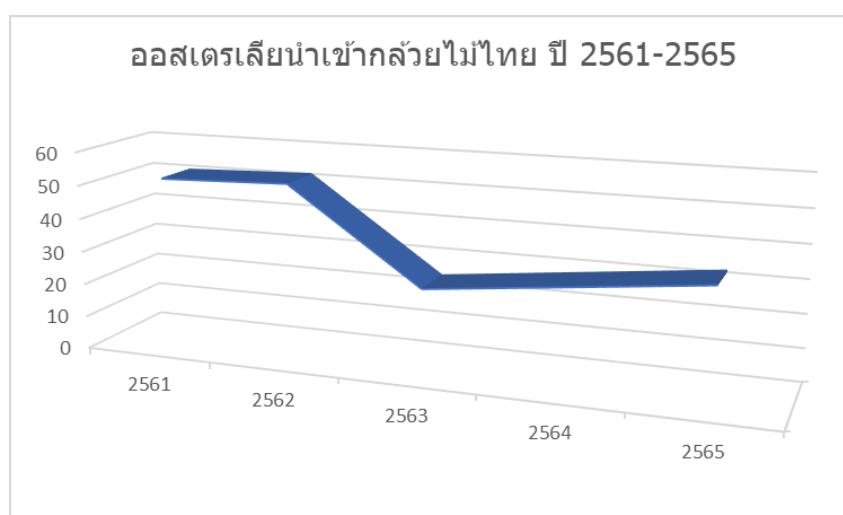
ประเทศ	มูลค่า 2564 (ล้านบาท)	มูลค่า 2565 (ล้านบาท)	สัดส่วนตลาด (%)	การเปลี่ยนแปลง 64/65
1. เวียดนาม	262.36	501.19	24.21	91.03
2. สหรัฐอเมริกา	337.43	477.37	23.06	41.46
3. ญี่ปุ่น	343.09	340.71	16.46	-0.69
4. จีน	304.43	274.03	13.24	-9.99
5. อิตาลี	108.27	128.71	6.22	18.88
6. เกาหลีใต้	32.98	52.27	2.53	58.49

ประเทศ	มูลค่า 2564 (ล้านบาท)	มูลค่า 2565 (ล้านบาท)	สัดส่วนตลาด (%)	การเปลี่ยนแปลง 64/65
7. ออสเตรเลีย	29.26	33.62	1.62	14.90

ที่มา : กรมศุลกากร

ประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศหนึ่งที่มีการนำเข้ากล้วยไม้เป็นช่อดอกเพื่อการประดับ แซร์สัดส่วนร้อยละ 3.2 ของการนำเข้ากล้วยไม้ทั่วโลก โดยในรอบ 5 ปี (2560-2564) การนำเข้ากล้วยไม้จากต่างประเทศลดลง ร้อยละ 2 โดยมูลค่า และร้อยละ 14 โดยปริมาณ ส่วนการนำเข้าในช่วงปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 39

ในช่วงเกิดการระบาดของโควิด-19 มีการนำเข้ากล้วยไม้ไทยลดลง ในปี 2561 นำเข้ากล้วยไม้ไทย 435 ตัน คิดเป็นมูลค่า 51.25 ล้านบาท นำเข้าเพิ่มขึ้นในปี 2562 เป็นมูลค่า 52.43 ล้านบาท การนำเข้าในปีต่อมลดลงเหลือมูลค่าอยู่ที่ 24.90 ล้านบาท เนื่องจากการหยุดชะงักชั่วคราวของระบบการขนส่งทางอากาศ ภายหลังการระบาดของโควิด-19 สถานการณ์นำเข้าสำหรับกล้วยไม้ไทยดีขึ้นตามลำดับจากมูลค่า 29.26 ล้านบาท ในปี 2564 และ 33.62 ล้านบาทในปี 2565

ออสเตรเลียนำเข้ากล้วยไม้จากมาเลเซียเป็นลำดับต้น มีมูลค่า 2.26 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 36.83 (ตารางที่ 2) รองลงมา ได้แก่ การนำเข้ากล้วยไม้จากไต้หวัน สำหรับไทยเป็นคู่แข่งลำดับ 3 มีมูลค่า 0.61 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.95

ตารางที่ 2 ออสเตรเลียนำเข้ากล้วยไม้จากต่างประเทศในปี 2565

ประเทศส่งออก	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	สัดส่วนตลาด (%)
1. มาเลเซีย	2.26	36.83
2. ไต้หวัน	1.73	28.16
3. ไทย	0.61	9.95
4. เวียดนาม	0.59	9.57
5. รวมทั่วโลก	6.14	100

ที่มา : trade map

การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังออสเตรเลีย

ในปี 2565 ไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารตามภาคผนวก 1 ไปยังออสเตรเลียคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 47,380.12 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่า 7,646.25 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.24 โดยในปี 2565 สินค้าเกษตรและอาหารที่ไทยส่งออกมายังออสเตรเลียเรียงตามลำดับมูลค่ามีดังต่อไปนี้

1) **ผลิตภัณฑ์ยาง** มูลค่าการส่งออก 12,337.08 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 26.04 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 617.53 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.27 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกยางนอกชนิดอัดลมที่เป็นของใหม่เพิ่มขึ้นมูลค่า 445.16 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.94

2) **ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป** มูลค่าการส่งออก 10,024.03 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 21.16 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 2,846.48 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.66 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าบรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้ เพิ่มขึ้นมูลค่า 667.77 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 67.91

3) **กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์** มูลค่าการส่งออก 5,514.84 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 11.64 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 1,456.28 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.88 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกกากและเศษอาหารเพิ่มขึ้นมูลค่า 56.30 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 881.15

4) **ธัญพืชและข้าว** มูลค่าการส่งออก 2,201.65 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 4.65 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 540.77 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.56 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกข้าวหอมมะลิเพิ่มขึ้นมูลค่า 661.17 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 78.26

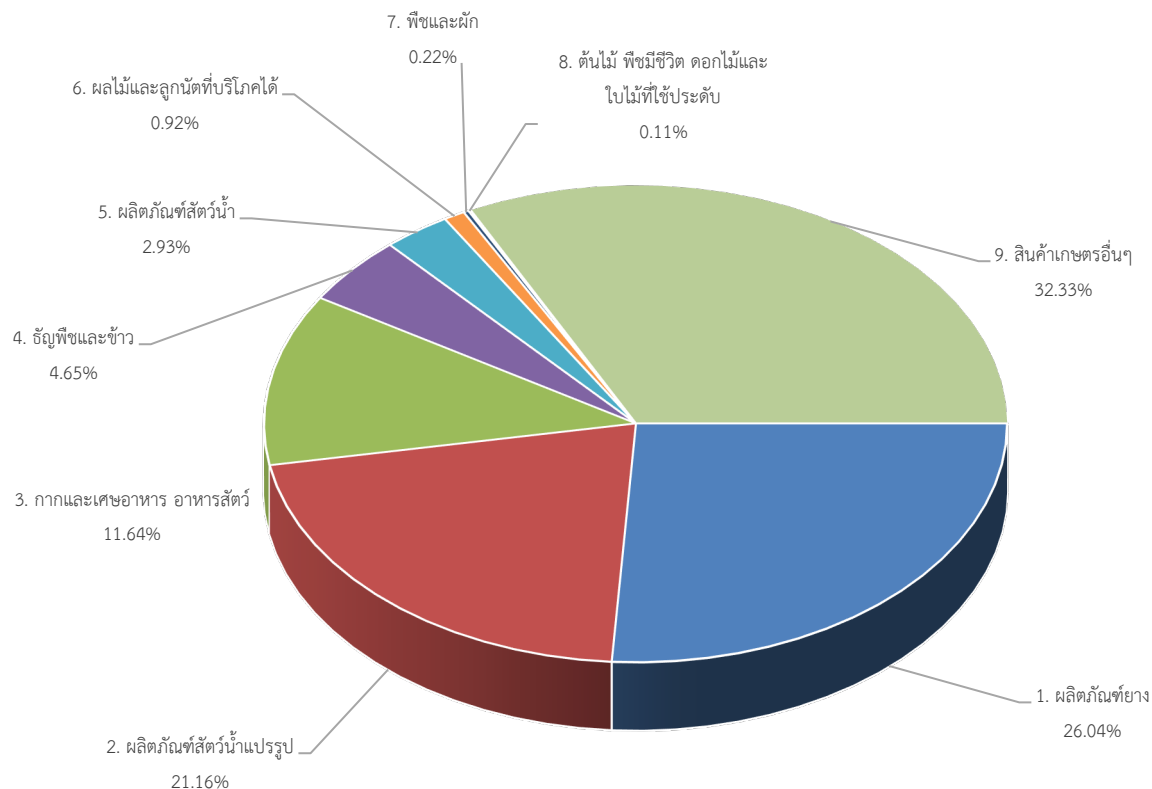
5) **ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ** มูลค่าการส่งออก 1,389.71 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 2.93 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 83.26 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.37 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นหรือแช่แข็งเพิ่มขึ้นมูลค่า 115.66 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.00

6) **ผลไม้และลูกนัต** มูลค่าการส่งออก 437.21 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 0.92 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกลดลง 43.13 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 8.98 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกส้มโอ มะพร้าวอ่อน และมะม่วงแห้ง เพิ่มขึ้นมูลค่า 0.12, 19.31 และ 4.25 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 411.86, 26.35 และ 12.38 ตามลำดับ

7) **พืชและผัก** มูลค่าการส่งออก 105.61 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 0.22 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 21.68 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.83 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกข้าวโพดอ่อนเพิ่มขึ้นมูลค่า 2.77 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.30

8) ดอกไม้และใบไม้ประดับ มูลค่าการส่งออก 50.67 ล้านบาท สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 0.11 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 มูลค่าการส่งออกลดลง 0.33 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.64 โดยในปี 2565 ไทยมีการส่งออกกล้วยไม้เพิ่มขึ้นมูลค่า 4.36 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.90 (รูปที่ 1 และ ตารางที่ 1)

รูปที่ 1 สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยไปยังออสเตรเลีย ปี 2565

ตารางที่ 1 การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยไปยังออสเตรเลีย ปี 2565

สินค้า	มูลค่าล้านบาท			
	2564	2565	อัตรา การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	39,733.86	47,380.12	19.24	7,646.25
1. ผลิตภัณฑ์ยาง	11,719.55	12,337.08	5.27	617.53
ยางธรรมชาติ	7.31	1.66	-77.28	-5.65
ยางนอกชนิดอัดลมที่เป็นของใหม่ เช่น ยางรถยนต์	9,003.14	9,448.30	4.94	445.16
เครื่องแต่งกายและของที่ประกอบกับเครื่องแต่งกาย	1,184.06	988.19	-16.54	-195.87
อื่นๆ	1,525.04	1,898.93	24.52	373.89
2. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป	7,177.55	10,024.03	39.66	2,846.48
ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้มิให้เสีย	5,332.58	7,217.95	35.36	1,885.37

สินค้า	2564	2565	อัตรา การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65
ปลาหูฉลาม ที่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	983.34	1,651.11	67.91	667.77
สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มี กระดูกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	481.38	707.20	46.91	225.82
กุ้ง ไม่บรรจุในภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกได้ และไม่ได้	305.02	360.58	18.22	55.56
อื่นๆ	75.23	87.19	15.90	11.96
3. กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์	4,058.55	5,514.84	35.88	1,456.28
กากและเศษอาหาร	6.39	62.69	881.15	56.30
อาหารสัตว์	4,052.16	5,452.15	34.55	1,399.98
4. ธัญพืชและข้าว	1,660.88	2,201.65	32.56	540.77
ข้าวกล้อง	56.24	63.88	13.58	7.64
ข้าวเหนียว	86.14	91.96	6.75	5.81
ข้าวหอมมะลิ	844.88	1,506.05	78.26	661.17
อื่นๆ	673.61	539.76	-19.87	-133.85
5. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	1,306.45	1,389.71	6.37	83.26
ปลามีชีวิต เช่น ปลาเลี้ยงสวยงาม	9.20	11.24	22.18	2.04
กุ้งสดแช่เย็น หรือแช่แข็ง	428.39	544.06	27.00	115.66
อื่นๆ	868.85	834.41	-3.96	-34.45
6. ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้	480.34	437.21	-8.98	-43.13
มะพร้าวอ่อน	73.29	92.60	26.35	19.31
มะม่วงสด	0.74	0.54	-26.30	-0.19
มะม่วงแห้ง	34.30	38.55	12.38	4.25
มังคุด	10.46	6.05	-42.12	-4.41
ส้มโอ	0.03	0.15	411.86	0.12
ทุเรียนสด	47.64	47.65	0.01	0.00
ทุเรียนแช่แข็ง	174.02	129.43	-25.62	-44.58
ลำไยสด และแห้ง	10.75	9.83	-8.56	-0.92
อื่นๆ	129.12	112.41	-12.94	-16.71
7. พืชและผัก	83.93	105.61	25.83	21.68
หน่อไม้ฝรั่ง	0.39	0.33	-15.88	-0.06
ข้าวโพดอ่อน	7.06	9.83	39.30	2.77

สินค้า	2564	2565	อัตรา การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง ปี 64/65
มันสำปะหลัง	0.04	0.00	-100.00	-0.04
อื่นๆ	76.45	95.45	24.86	19.00
8. ต้นไม้ พืชมีชีวิต ดอกไม้และใบไม้ที่ใช่ประดับ	51.00	50.67	-0.64	-0.33
กล้วยไม้	29.26	33.62	14.90	4.36
ใบไม้ประดับ	5.09	4.98	-2.13	-0.11
อื่นๆ	16.64	12.06	-27.52	-4.58
9. สินค้าเกษตรอื่นๆ	13,195.61	15,319.32	16.09	2,123.71

ที่มา: ข้อมูลสถิติจากกรมศุลกากร

https://www.customs.go.th/statistic_report.php?ini_content=statistics_report&ini_menu=nmenu_eservice&left_menu=nmenu_eservice_007&lang=th&left_menu=nmenu_eservice_007

ภาคผนวก 1

สินค้าเกษตรและอาหารไทยตามพิกัดศุลกากร (HS Codes) หมายถึงสินค้าตามรหัสและรายการดังต่อไปนี้

01 Live Animals	สัตว์มีชีวิต
02 Meat and edible meat offal	เนื้อสัตว์และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้
03 Fish and Seafood	ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ
04 Dairy, Eggs, Honey etc	ผลิตภัณฑ์นม ไข่ สัตว์ปีก น้ำผึ้งธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้
05 Other of Animal Origin	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์
06 Live Trees and Plants	ต้นไม้ และพืชอื่นๆ ที่มีชีวิต ดอกไม้และใบไม้ที่ใช้ประดับ
07 Vegetables	พืชผักรวมทั้งรากและหัวบางชนิดที่บริโภคได้
08 Edible Fruit and Nuts	ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เปลือกผลไม้จำพวกส้มหรือเปลือกแดง
09 Spices, Coffee and Tea	กาแฟ ชา ชามาเต้ และเครื่องเทศ
10 Cereals	ธัญพืชและข้าว
11 Milling, Malt, Starch	ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมโมลส์เมลต์ธัญพืช
12 Grain, Seed, Fruit	เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน
13 Lac Vegetable	ครั่ง รวมทั้งกัม เรซิน น้ำเลี้ยง
14 Other Vegetable	วัตถุดิบจากพืชที่ใช้ถักสาน ผลิตภัณฑ์จากพืช
15 Fats and Oils	ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช
16 Prepared Meat, Fish	ผลิตภัณฑ์แปรรูป
17 Sugars	น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล
18 Cocoa	โกโก้และของปรุงแต่งจากโกโก้
19 Baking Related	ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง สตาร์ช หรือนม
20 Preserved Food	ของปรุงแต่งจากพืชผัก ผลไม้ ลูกนัต หรือจากส่วนอื่นของพืช
21 Miscellaneous Food	ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้
22 Beverages	เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู
23 Food waste, Animal Feed	กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์
24 Tobacco	ยาสูบและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แทนยาสูบ
40 Rubber	ผลิตภัณฑ์ยาง

การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังนิวซีแลนด์

ในปี 2565 ไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร (ผนวก 1) ไปยังนิวซีแลนด์มูลค่าทั้งสิ้น 8,334.62 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2564 มูลค่า 791.87 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.05 โดยสินค้าเกษตรและอาหารที่ไทยส่งออกมายังนิวซีแลนด์เรียงตามมูลค่าการนำเข้า มีรายการดังต่อไปนี้

1) **ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์** มูลค่าการส่งออก 1,694.60 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกลดลง 66.16 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.76 โดยไทยมีการส่งออกรายการยางรถยนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.17 ทั้งนี้ ไทยส่งออกเครื่องแต่งกาย และยางธรรมชาติ ลดลงร้อยละ 46.89 และ 32.75 ตามลำดับ

2) **ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป** มูลค่าการส่งออก 1,527.44 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับในปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 215.43 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.42 โดยไทยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย (ไม่รวมกุ้ง) ปลาทูน่า และปลาปรุงแต่ง (ไม่รวมทูน่าบรรจุกระป๋อง) เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.52 35.65 และ 17.05 ตามลำดับ

3) **กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์** มูลค่าการส่งออก 1,473.69 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 283.79 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.85 โดยไทยมีการส่งออกอาหารสัตว์และกากและเศษอาหาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.86 และ 14.49 ตามลำดับ

4) **ธัญพืชและข้าว** มูลค่าการส่งออก 432.03 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 68.77 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.93 โดยไทยมีการส่งออกข้าวหอมมะลิและข้าวกล้อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.41 และ 2.06 ตามลำดับ

5) **ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ** มูลค่าการส่งออก 88.61 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 1.92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.21 โดยไทยมีการส่งออกกุ้งแช่เย็นหรือแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.04

6) **ผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้** มูลค่าการส่งออก 108.21 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 13.93 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.78 โดยไทยมีการส่งออกลำไยและมะพร้าวอ่อน เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.19 และ 35.39 ตามลำดับ

7) **พืชและผัก** มูลค่าการส่งออก 5.99 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 0.89 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.44 ไทยมีการส่งออกมันสำปะหลัง เพิ่มขึ้นร้อยละ 321.41

8) **ดอกไม้และใบไม้ประดับ** มูลค่าการส่งออก 3.81 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการส่งออกลดลง 0.58 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.22 โดยไทยมีการส่งออกกล้วยไม้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00

(ตารางที่ 1 และ รูปที่ 1)

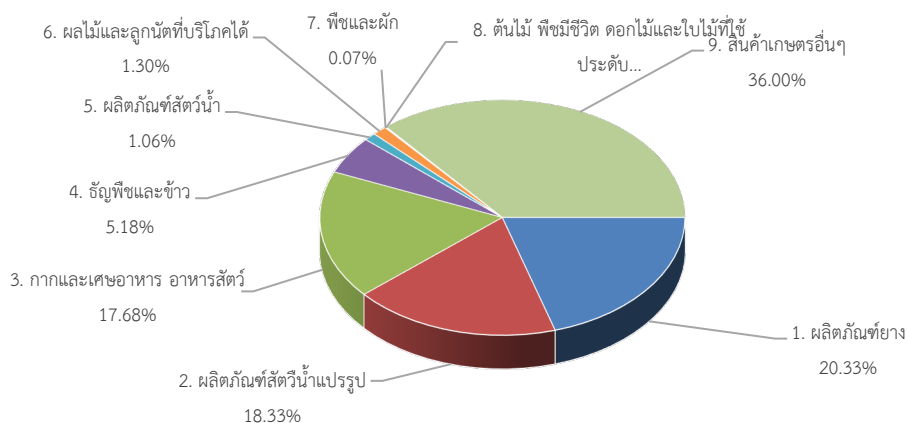
ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังนิวซีแลนด์ ปี 2565 (ล้านบาท)

สินค้า	ปี 2564	ปี 2565	อัตรา การเปลี่ยนแปลง 64/65	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง 64/65
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	7,542.75	8,334.62	10.50	791.87
1. ผลิตภัณฑ์ยาง	1,760.76	1,694.60	-3.76	-66.16
ยางธรรมชาติ	21.08	14.18	-32.75	-6.91
ยางนอกชนิดอัดลมที่เป็นของใหม่ เช่น ยางรถยนต์	1,396.43	1,426.71	2.17	30.28
เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย	241.20	128.10	-46.89	-113.10
อื่นๆ	102.05	125.62	23.10	23.57
2. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป	1,312.01	1,527.44	16.42	215.43
ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้มิให้เสีย	988.55	1,157.11	17.05	168.55
ปลาหุงน้ำ บรรจุขณะที่ยังอากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	7.69	10.43	35.65	2.74
สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย	16.21	24.40	50.52	8.19
กุ้ง ไม่บรรจุในภาชนะที่ยังอากาศผ่านเข้าออกได้ และไม่ได้อัด	209.89	225.13	7.26	15.24
อื่นๆ	89.66	110.37	23.09	20.70
3. กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์	1,189.90	1,473.69	23.85	283.79
กากและเศษอาหาร	527.73	604.20	14.49	76.47
อาหารสัตว์	662.17	846.67	27.86	184.50
อื่นๆ	0.00	22.81	100.00	22.81
4. ธัญพืชและข้าว	363.26	432.03	18.93	68.77
ข้าวกล้อง	16.12	16.45	2.06	0.33
ข้าวเหนียว	15.32	12.97	-15.34	-2.35
ข้าวหอมมะลิ	103.60	124.75	20.41	21.15
อื่นๆ	228.23	277.87	21.75	49.63
5. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	86.69	88.61	2.21	1.92
กุ้งสดแช่เย็น หรือแช่แข็ง	68.15	73.63	8.04	5.48
อื่นๆ	18.54	14.98	-19.22	-3.56

สินค้า	ปี 2564	ปี 2565	อัตรา การเปลี่ยนแปลง 64/65	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง 64/65
6. ผลไม้และลูกไม้	94.27	108.21	14.78	13.93
มะพร้าวอ่อน	8.13	11.00	35.39	2.88
สับปะรดสด และแช่แข็ง	0.51	0.00	-99.99	-0.51
มะม่วงสด และแช่แข็ง	1.88	1.58	-16.10	-0.30
มังคุด	3.55	2.12	-40.42	-1.44
ทุเรียนสด และแช่แข็ง	15.37	14.42	-6.19	-0.95
ลำไยสดและแห้ง	5.28	9.84	86.19	4.56
มะขามสดและแห้ง	7.63	4.05	-46.95	-3.58
อื่นๆ	51.92	65.20	25.60	13.29
7. พืชและผัก	5.10	5.99	17.44	0.89
พริก	0.28	0.13	-52.38	-0.15
มันสำปะหลัง	0.20	0.84	321.41	0.64
อื่นๆ	4.62	5.01	8.52	0.39
8. ต้นไม้ พืชมีชีวิตร ดอกไม้ และใบไม้ที่ใช้ประดับ	4.39	3.81	-13.22	-0.58
กล้วยไม้มีชีวิต	2.65	1.91	-27.74	-0.73
กล้วยไม้	0.00	0.04	100.00	0.04
ใบไม้ประดับ	1.61	1.29	-20.00	-0.32

ที่มา : กรมศุลกากร

รูปที่ 1 สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยไปยังนิวซีแลนด์ ปี 2565

ภาคผนวก 1

สินค้าเกษตรและอาหารไทยตามพิกัดศุลกากร (HS Codes) หมายถึงสินค้าตามรหัสและรายการดังต่อไปนี้

01 Live Animals	สัตว์มีชีวิต
02 Meat and edible meat offal	เนื้อสัตว์และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้
03 Fish and Seafood	ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ
04 Dairy, Eggs, Honey etc	ผลิตภัณฑ์นม ไข่ สัตว์ปีก น้ำผึ้งธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้
05 Other of Animal Origin	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์
06 Live Trees and Plants	ต้นไม้ และพืชอื่นๆ ที่มีชีวิต ดอกไม้และใบไม้ที่ใช้ประดับ
07 Vegetables	พืชผักรวมทั้งรากและหัวบางชนิดที่บริโภคได้
08 Edible Fruit and Nuts	ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เปลือกผลไม้จำพวกส้มหรือเปลือกแดง
09 Spices, Coffee and Tea	กาแฟ ชา ชามาเต้ และเครื่องเทศ
10 Cereals	ธัญพืชและข้าว
11 Milling, Malt, Starch	ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมโมลส์เมล็ดธัญพืช
12 Grain, Seed, Fruit	เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน
13 Lac Vegetable	ครั่ง รวมทั้งกัม เรซิน น้ำเลี้ยง
14 Other Vegetable	วัตถุดิบจากพืชที่ใช้ถักสาน ผลิตภัณฑ์จากพืช
15 Fats and Oils	ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช
16 Prepared Meat, Fish	ผลิตภัณฑ์แปรรูป
17 Sugars	น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล
18 Cocoa	โกโก้และของปรุงแต่งจากโกโก้
19 Baking Related	ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง สตาร์ช หรือนม
20 Preserved Food	ของปรุงแต่งจากพืชผัก ผลไม้ ลูกนัต หรือจากส่วนอื่นของพืช
21 Miscellaneous Food	ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้
22 Beverages	เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู
23 Food waste, Animal Feed	กากและเศษอาหาร อาหารสัตว์
24 Tobacco	ยาสูบและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แทนยาสูบ
40 Rubber	ผลิตภัณฑ์ยาง

ข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐวานูวาตู

ข้อมูลทั่วไป

ภูมิศาสตร์¹: สาธารณรัฐวานูวาตูมีพื้นที่ 12,190 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะต่างๆ กว่า 83 เกาะ มีประชากรจำนวน 314,464 คน ณ สิ้นปี 2564² สภาพภูมิอากาศ³เป็นแบบร้อนชื้น มีฤดูฝนที่ยาวนานและมีฝนตกชุกเกือบทุกเดือน ฝนจะเริ่มตกชุกและจะร้อนขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคม โดยจะร้อนที่สุดในเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายนซึ่งเป็นฤดูที่มีพายุไซโคลน อากาศจะเริ่มเย็นขึ้นในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกันยายน อุณหภูมิเฉลี่ยระหว่างวันอยู่ที่ 20 - 32 องศาเซลเซียส

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ⁴: น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน แร่ธาตุ และป่าไม้

พื้นที่การเกษตร⁵: พื้นที่การเกษตร 1,870 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 15.34 ของพื้นที่ทั้งหมด) พื้นที่ป่าไม้ 4,423 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 36.28 ของพื้นที่ทั้งหมด)

สินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ⁶: ปลาแซ่แข็ง คาวา มะพร้าวและผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว โกโก้ ไม้ และกาแฟ

สถานการณ์ภาพรวมของประเทศ⁷:

เศรษฐกิจของวานูวาตูมีรายได้หลักมาจากภาคการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการจ้างงานคิดเป็นร้อยละ 75 ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ (รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว) ซึ่งภาคการท่องเที่ยวนั้น ได้รับผลกระทบจากข้อจำกัดด้านการเดินทางระหว่างประเทศ รวมถึงผลกระทบจากพายุไซโคลน

ในส่วนของการเกษตร ปัจจุบันวานูวาตูมีพื้นที่เพาะปลูกเพียง 1 ใน 3 ของประเทศเท่านั้น โดยมีมะพร้าว โกโก้ และคาวา เป็นพืชเศรษฐกิจหลัก ตลาดสำหรับสินค้าเกษตรในประเทศนั้นมีค่อนข้างจำกัด ขณะที่ประชากรอย่างน้อยร้อยละ 75 ของประเทศอาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทและพึ่งพาการเกษตรกรรมเพื่อยังชีพ มีศักยภาพในการส่งออกสินค้าแบบดั้งเดิมและสินค้าที่มีมูลค่าสูง รวมถึงสินค้าเกษตรที่ปลูกแบบออร์แกนิกมาก เนื่องจากสินค้าเหล่านี้สามารถเจาะตลาดเฉพาะในผลิตภัณฑ์กลุ่มพรีเมียมได้ กรมวิชาการเกษตรและการพัฒนาชนบทของวานูวาตู (DARD) มีเป้าหมายที่จะสร้างภาคการเกษตรที่มีความแข็งแกร่งและสามารถแข่งขันได้ ซึ่งจะช่วยในการเติบโตทางเศรษฐกิจและโอกาสทางการค้าที่ดีขึ้น อีกทั้งการลดความยากจน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร และการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างประชากรในชนบทและในเมือง รายได้จากภาษีของประเทศส่วนใหญ่มาจากอากรขาเข้า นอกจากนี้วานูวาตูยังถือเป็นเป้าหมายด้านภาษีของกลุ่มประเทศที่

พัฒนาแล้ว ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมารายได้จากการขายหนังสือเดินทางเป็นแหล่งรายได้ที่ใหญ่ที่สุดของรัฐบาล (มูลค่าประมาณ 150,000 เหรียญสหรัฐต่อเล่ม)

แม้ว่านิวาตูจะมีอัตราการว่างงานต่ำ (ร้อยละ 2 ในปี 2563) แต่ด้วยความพยายามของรัฐบาลที่ต้องการจะลดความยากจนของประชากรที่ดำรงชีวิตด้วยการเกษตรกรรมเพื่อยังชีพและรายได้จากภาคการท่องเที่ยว ยังต้องเผชิญกับอุปสรรคด้านการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานในการขนส่ง การดูแลสุขภาพ และการศึกษา

ข้อมูลเศรษฐกิจ

ภาพรวม⁸:

เศรษฐกิจของนิวาตูค่อย ๆ พ้นตัวจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากพายุไซโคลนที่รุนแรงในปี 2558 โดยในปี 2562 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เติบโตถึงร้อยละ 3.3 แต่ลดลงจนติดลบร้อยละ 9.2 ในปี 2563 เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ตามการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อเดือนเมษายน 2564 การเติบโตของ GDP คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.2 ในปี 2564 เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

นิวาตูมีส่วนการนำเข้ามากกว่าการส่งออก ซึ่งก่อให้เกิดการขาดดุลการค้าและมีแนวโน้มที่มากขึ้น นับตั้งแต่เศรษฐกิจจะล่อตัวและได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลนครั้งล่าสุด ในขณะที่ภาคการท่องเที่ยวคาดว่าจะยังไม่มีฟื้นตัวจนถึงปี 2564 อย่างไรก็ตาม ฐานะทางการคลังของรัฐบาลดีขึ้นได้จากโครงการพลเมืองกิตติมศักดิ์ (honorary citizenship scheme) นอกจากนี้นิวาตูได้พ้นจากการเป็นกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Country; LDCs) ในเดือนธันวาคม 2563

อุตสาหกรรมหลักๆ ที่ดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติ ได้แก่ อุตสาหกรรมด้านอาหารและแปรรูปไม้ โดยมีออสเตรเลียเป็นประเทศหลักที่มีการลงทุนในระบบเศรษฐกิจของนิวาตู (งบประมาณช่วยเหลือของออสเตรเลียสำหรับนิวาตูคาดว่าจะสูงถึง 75.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2564 ตามรายงานของกระทรวงการต่างประเทศและการค้าของออสเตรเลีย) โดยมุ่งเน้นที่การท่องเที่ยว (สัดส่วน 2 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวที่พำนักระยะยาวในนิวาตูและผู้โดยสารเรือสำราญส่วนใหญ่มาจากออสเตรเลีย) การเงินและการก่อสร้าง รองลงมา คือ ญี่ปุ่นและนิวซีแลนด์ โครงการหลักที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ โครงการลงทุนการบินนิวาตู (VAIP) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลก และมีวัตถุประสงค์เพื่อซ่อมแซมและฟื้นฟูสนามบินหลัก 3 แห่งของนิวาตู โดยเฉพาะสนามบินนานาชาติบาวเออร์ฟีลด์

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มากขึ้น ช่วยเพิ่มการเติบโตในภาคอสังหาริมทรัพย์ การเงิน และการประกันภัย ซึ่งหลังจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 การหยุดชะงักทั่วโลกทำให้โครงการลงทุนที่มีอยู่ชะงักงันและมีโอกาสที่จะเกิดภาวะถดถอยอย่างรุนแรง ทำให้บริษัทผู้ลงทุนจากต่างประเทศต้องประเมินความเป็นไปได้ของโครงการใหม่อีกครั้ง

ปัจจัยที่ดึงดูดความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติ ได้แก่ ระบบภาษี (ไม่มีภาษีทางตรง) สถานการณ์ทางการเมืองที่มีเสถียรภาพ และหน่วยงานเชิงรุกในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (หน่วยงานส่งเสริม

การลงทุนวานูวาตู VIPA) อย่างไรก็ตามความเปราะบางของประเทศต่อภัยธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐานและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ขาดการคุ้มครองสิทธิ์ในทรัพย์สินอย่างเหมาะสม และการลงทุนที่ถูกขัดขวางโดยโครงสร้างกฎหมายที่ไม่เหมาะสม กฎระเบียบด้านแรงงานที่เข้มงวดและการคอร์รัปชันที่แพร่หลาย และนักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าที่ดินได้แต่ไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดินนั้นได้ รัฐบาลวานูวาตูพยายามสร้างเขตพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development Zones : EDZs) เพื่อช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นมาเป็นเวลาหลายปีแต่ยังไม่เป็นอันเสร็จสิ้น วานูวาตูอยู่ในอันดับที่ 107 ในการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ที่เผยแพร่โดยธนาคารโลกในปี 2563

ตามการคาดการณ์ของ IMF ผลกระทบของภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะทำให้ดุลการคลังลดลงร้อยละ 0.3 ของ GDP ต่อปี เศรษฐกิจของวานูวาตูยังต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากต่างประเทศและเงินกู้ยืมจากหน่วยงานพัฒนาระหว่างประเทศ

การพึ่งพาการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์เพียงไม่กี่ชนิด ระยะทางไกลระหว่างตลาดหลักและเกาะต่างๆ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติเนื่องจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นและพายุไซโคลนที่มีความรุนแรง ล้วนเป็นปัจจัยด้านลบที่ขัดขวางการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ (วานูวาตูได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 1 ตามดัชนีความเสี่ยงโลกประจำปี 2564 (World Risk Index)⁹ ซึ่งแสดงรายชื่อประเทศที่มีความเสี่ยงมากที่สุด 20 อันดับแรกของโลก)

วานูวาตูมีความกระตือรือร้นที่จะรวมนโยบายการค้าเสรีเข้ากับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เนื่องจากการค้าเสรีจะช่วยผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจซึ่งนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีศักยภาพ ปัจจุบันวานูวาตูเป็นผู้ลงนามและเป็นภาคีของข้อตกลงการค้าเสรีอนุภูมิภาคและภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่

- ข้อตกลงการค้ากลุ่มประเทศเมลานีเซีย (The Melanesian Spearhead Group Trade Agreement-MSGTA) ประกอบด้วยประเทศปาปัวนิวกินี วานูวาตู หมู่เกาะโซโลมอน และฟีจี มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม แลกเปลี่ยนด้านการค้าและวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิก
- ข้อตกลงทางการค้าในประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกเกี่ยวกับการค้าด้านการบริการ (The Pacific Island Countries Trade Agreement (PICTA) Trade in Services -TIS) ประกอบด้วยประเทศหมู่เกาะ 14 ประเทศ เพื่อลดการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
- ข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization Agreements)
- ข้อตกลงหุ้นส่วนแอฟริกา แคริบเบียน แปซิฟิก ยุโรป Africa Caribbean Pacific European Partnership Agreement : ACP EU EPA) ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ
- ข้อตกลงแปซิฟิกเกี่ยวกับพันธมิตรทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Pacific Agreement on Closer Economic Relations :PACER Plus) กับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP - nominal)¹⁰: 1,060 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 33,899.54 ล้านบาท ในปี 2564

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (GDP per capita)¹¹: 3,360 เหรียญสหรัฐ หรือ 107,455.15 บาท ในปี 2564

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำแนกตามประเภทที่มาของรายได้ (GDP - Composition, by sector of origin) อ้างอิงข้อมูลปี 2561¹²:

- ภาคเกษตรกรรม (Agriculture) ร้อยละ 21.2
- ภาคอุตสาหกรรม (Industry) ร้อยละ 10
- ภาคการผลิต (Manufacturing) ร้อยละ 2.8
- การบริการ (Service, Value added) ร้อยละ 59.8

มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด¹³: 161 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 5,148.89 ล้านบาท

สินค้าส่งออก : ปลาแช่แข็ง (ร้อยละ 70.5) ไม้เนื้อหอม (ร้อยละ 8.06) เรือสินค้าและเรือโดยสาร (ร้อยละ 6.62) เนื้อมะพร้าวแห้ง (ร้อยละ 2.73) และเมล็ดโกโก้ (ร้อยละ 2.34)

คู่ค้าการส่งออก : ไทย(ร้อยละ 38.9) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 24.8) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 8.19) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 6.53) ประเทศจีน (ร้อยละ 4.63)

มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด : 210 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 6,715.95 ล้านบาท

สินค้านำเข้า : เครื่องจักรและอุปกรณ์ (ร้อยละ 10.8) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (ร้อยละ 8.88) ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 6.86) ยานพาหนะและชิ้นส่วน (ร้อยละ 6.33) เหล็กและโลหะ (ร้อยละ 5.35)

คู่ค้านำเข้า : จีน (ร้อยละ 34.6) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 18.4) นิวซีแลนด์ (ร้อยละ 13.6) สิงคโปร์ (ร้อยละ 6.53) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 4.66)

การค้าระหว่างประเทศไทยและวานูวาตู (ข้อมูลสถิติศุลกากร ปี 2564)¹⁴

มูลค่าการค้ารวม 5,236.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั้งหมดของไทย โดยมูลค่าการค้าในปี 2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 75.09

- ประเทศไทยส่งออกสินค้าไปยังวานูวาตู มูลค่า 382.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 50.22
- ประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากวานูวาตู มูลค่า 4,854.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 77.40
- ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังวานูวาตู มูลค่า 83.77 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป น้ำตาลทราย ข้าว ผลไม้กระป๋องและแปรรูป สิ่งปรุงรสอาหาร
- ประเทศไทยนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากวานูวาตู มูลค่า 1,924 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ปลาทูน่าแช่แข็ง

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญนิวซีแลนด์ เท่ากับ 9.0981 บาท

อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญสหรัฐอเมริกาทันทีเท่ากับ 31.9807 บาท

(อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ปี 2564 ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย)¹⁵

ผลกระทบของ COVID-19 ต่อภาคการเกษตรของประเทศ¹⁶

เศรษฐกิจของวานูวาตูได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการระบาด เนื่องจากเป็นประเทศที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว คิดเป็นประมาณร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ผลกระทบทางเศรษฐกิจของ COVID-19 มีความคล้ายคลึงกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อความสามารถของผู้อยู่อาศัยในการซื้อและเข้าถึงอาหาร เนื่องจากสูญเสียงานและขาดแคลนรายได้ในช่วงที่มีการระบาด

วานูวาตูมีความเสี่ยงสูงต่อภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร และมีความรุนแรงมากขึ้นจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทำลายแหล่งอาหารและการเกษตรเพื่อยังชีพ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ใช้เป็นแหล่งอาหารหลัก ไม่กี่สัปดาห์หลังการปิดพรมแดน วานูวาตูได้รับผลกระทบจากพายุหมุนเฮอร์โลด ซึ่งทำลายพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศ

การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลวานูวาตูในด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการสูญเสียงานจากการปิดชายแดนที่ยืดเยื้อ รัฐบาลวานูวาตูได้ประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่าหลายสิบล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งนอกจากจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกงานแล้ว ยังมีเป้าหมายที่จะลงทุนในภาคการเกษตรและอาหารอีกด้วย สำหรับวานูวาตูที่พึ่งพาการนำเข้าข้าวและอาหารจากต่างประเทศ จำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนโดยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการบริโภคให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศซึ่งเผยแพร่เมื่อกลางปี 2563 ที่ส่งเสริมการทำสวนในครัวเรือน โดยรัฐบาลมีการสนับสนุนต้นกล้าผักชนิดต่างๆ นอกจากนี้ยังช่วยชาวบ้านในการจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงปลาขนาดเล็ก และสนับสนุนลูกปลานิลและอาหารปลาให้แก่ประชาชน

*** ** ** ** **

ข้อมูลพื้นฐานของราชอาณาจักรตองงา

ข้อมูลทั่วไป

ภูมิศาสตร์¹⁷ : ราชอาณาจักรตองงา (Tonga) มีพื้นที่ทั้งหมด 747 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะเป็นหมู่เกาะที่ประกอบด้วยเกาะจำนวน 169 เกาะ แต่มีเพียง 36 เกาะที่มีผู้อยู่อาศัยอยู่ซึ่งตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ เกาะที่ใหญ่ที่สุด 3 เกาะ ได้แก่ ตองงาตาปู (Tongatapu) ฮาอะปา (Ha'apai) และวาวาอู (Vava'u) โดยตองงาตาปูเป็นเกาะที่มีประชากรมากที่สุด เนื่องจากภูมิประเทศตั้งอยู่บริเวณ Pacific Ring of Fire ทำให้ตองงาประสบกับภูเขาไฟระเบิดค่อนข้างบ่อย โดยการปะทุครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นในปี 2552 ใกล้เกาะฮังกาตองงา (Hunga Tonga) จำนวนประชากรอยู่ที่ประมาณ 107,000 คน¹⁸ ณ สิ้นปี 2564 ประเทศตองงามี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน และ ฤดูแล้ง ฤดูฝนจะอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเมษายนของทุกปี และยังเป็นฤดูที่มีพายุหมุน โดยเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม จะเป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด ส่วนฤดูแล้งอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมของทุกปี อนุภูมิภาคแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่อนุภูมิภาคสูงกว่า 32 องศาเซลเซียส (ธันวาคม-เมษายน) และช่วงที่อากาศเย็นกว่า โดยมีอนุภูมิภาคไม่เกิน 27 องศาเซลเซียส (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)¹⁹

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ²⁰: ปลา และพืชผลทางการเกษตร เช่น กล้วย กาแฟและวานิลลา มะพร้าว ผลไม้จำพวกสควอช พริกไทยดำ ขิง และเนื้อมะพร้าวแห้ง

พื้นที่การเกษตร²¹: พื้นที่เกษตรกรรม 350 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 48.61 ของพื้นที่ทั้งหมด) และพื้นที่ป่าไม้ 89.5 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 12.431 ของพื้นที่ทั้งหมด)

สินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ²²: ปลาและสัตว์น้ำจำพวกกุ้ง หอย ผัก รากและหัวพืชบางชนิด เช่น แดง มะพร้าว เผือก

สถานการณ์ภาพรวมของประเทศ²³:

ตองงามีเศรษฐกิจแบบเปิดขนาดเล็ก ซึ่งเสี่ยงต่อผลกระทบจากภายนอก ตองงาเผชิญกับการหดตัวทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่อันเนื่องมาจาก COVID-19 ซึ่งก่อนหน้านี้เศรษฐกิจของประเทศได้รับความเสียหายอย่างหนักจากพายุหมุน Gita เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชากรร้อยละ 80 ของประเทศ และทำให้การเติบโตของหมู่เกาะซาลงเหลือเพียงร้อยละ 1.5 ในปี 2561 จากข้อมูลของ IMF มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจครั้งนั้นเท่ากับร้อยละ 30 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) แม้จะมีความพยายามในการ

ฟื้นฟู การฟื้นตัวทั้งในภาคเกษตรกรรมและการก่อสร้าง ตลอดจนอุปสงค์ของภาคเอกชนที่แข็งแกร่ง แต่ก็ยังไม่สามารถเพิ่มการเติบโตใน GDP ของประเทศได้ โดยมีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 0.7 ในปี 2562

ต้องงามีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีพอสมควร โดยมีกรอบการพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติปี 2558-2568 ซึ่งกำหนดแนวนโยบายหลักสำหรับระยะกลางและระยะยาว จัดให้มีการดำเนินการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐและคุณภาพของการบริการ ตลอดจนเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ในปี 2562 ต้องงาเข้าร่วมโครงการ Oceanscape ระดับภูมิภาคของหมู่เกาะแปซิฟิก (PROP) ซึ่งเป็นโครงการระดับภูมิภาคที่มีระยะเวลาหลายปีแบบ 3 ระยะ ซึ่งออกแบบมาเพื่อช่วยให้ประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิกเสริมสร้างความสามารถในการปรับปรุงการจัดการประมงชายฝั่งอย่างยั่งยืนและแหล่งที่อยู่อาศัยที่สำคัญ จีนมีบทบาทเพิ่มขึ้นสำหรับประเทศต้องงาในการจัดหาเงินทุนผ่านเงินกู้เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวได้

การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากเงินที่ถูกส่งมาจากต่างประเทศ ภาคเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 17.7 ของ GDP ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมีสัดส่วนร้อยละ 14.8 และ 51.2 ตามลำดับ การส่งออกของต้องงาส่วนใหญ่เป็นผลผลิตทางการเกษตร ขณะที่การนำเข้าครอบคลุมสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน

ข้อมูลเศรษฐกิจ

ภาพรวม:

จากข้อมูลล่าสุดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) การเติบโตของ GDP ติดลบร้อยละ 2.5 ในปี 2564 เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 และคาดว่าจะสามารถปรับตัวขึ้นเป็นร้อยละ 2.5 ในปี 2565 ขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกหลัง COVID-19 นอกจากนี้ สภาพภูมิอากาศจะยังคงเป็นความท้าทายด้านนโยบายที่สำคัญสำหรับต้องงา

ต้องงามีสัดส่วนการนำเข้ามากกว่าการส่งออก ส่งผลให้ประเทศขาดดุลการค้าเรื้อรัง ผนวกกับการนำเข้าเวชภัณฑ์เพื่อรับมือโรคระบาดและการฟื้นฟูประเทศที่สูงขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา ภาวะขาดดุลบัญชีเดินสะพัดจึงคาดว่าจะต่อเนื่องไปอีกระยะ แม้ว่าจะมีความช่วยเหลือจากนานาชาติเป็นจำนวนมากก็ตาม เกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเป็น 2 ภาคส่วนหลักที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการลงทุนส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่น จีน และสหรัฐอเมริกา ซึ่งอุตสาหกรรมด้านพลังงานหมุนเวียนและการขุดเจาะในทะเลยังถือเป็นโอกาสในการลงทุนใหม่ของประเทศ

อย่างไรก็ตาม ต้องงามีความสามารถในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) น้อยมาก ตามรายงานการลงทุนโลก (World Investment Report) ประจำปี 2564 ของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) พบว่ามูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศลดลงอย่างมาก โดยลดลงจาก 13 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2562 เป็นติดลบ 0.5 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2563 ปัจจุบันมูลค่าสะสมของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอยู่ที่ประมาณ 465 ล้านดอลลาร์ ในปี 2563 การระบาดของ COVID-19 และการล็อกดาวน์ทั่ว

โลกทำให้โครงการลงทุนที่มีในประเทศชะลอตัวลง และมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะถดถอยอย่างรุนแรง ทำให้บริษัทข้ามชาติต่างๆ ต้องประเมินความเหมาะสมของโครงการใหม่

แม้รัฐบาลจะมีความพยายามอย่างมากในการปฏิรูปด้านต่างๆ เพื่อดึงดูดนักลงทุน แต่ต้องงายังอยู่ในอันดับที่ 103 จาก 190 ในการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยธนาคารโลกในปี 2563 เนื่องจากนี้ยังมีปัจจัยด้านลบหลายประการ เช่น นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถซื้อที่ดินในหมู่เกาะได้นอกจากนี้การขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายของรัฐที่คาดเดาไม่ได้ และการเข้าถึงพื้นที่บางแห่งของประเทศได้ยาก ล้วนเป็นปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ การลงทุนจากต่างประเทศในหลายภาคส่วนของเศรษฐกิจถูกจำกัด การครอบครองและสิทธิในทรัพย์สินยังมีความไม่แน่นอน

การระบาดของ COVID-19 ทำให้ต้องงายอยู่ในสถานการณ์ที่ลำบาก เนื่องจากเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาประเทศพัฒนาแล้วเพียงไม่กี่ประเทศ รวมถึงการค้า การส่งเงินกลับ เงินทุนภายนอกและการกักขัง ทำให้เศรษฐกิจขนาดเล็กของตองงามีความเสี่ยงอย่างมากต่อผลกระทบจากทั่วโลก การหยุดชะงักของจำนวนนักท่องเที่ยวไม่เพียงส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้และการจ้างงานในภาคการบิน การขนส่งภาคพื้นดิน และโรงแรม แต่ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในส่วนอื่นๆ รวมถึงการเกษตรและการก่อสร้าง เนื่องจากภาคการท่องเที่ยวเป็นกลุ่มที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุด ดังนั้นการท่องเที่ยวที่ลดลงจึงมีผลต่อรายได้จากภาษีที่ลดลงและส่งผลให้ดุลการคลังประเทศแย่งลง

ข้อตกลงทางการค้าที่สำคัญของตองงาในระดับพหุภาคีอยู่ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ข้อตกลงการค้าระดับภูมิภาคและระดับทวิภาคี ได้แก่

- ความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิก (The South Pacific Agreement on Trade and Economic Cooperation : SPARTECA)
- ความตกลงทางการค้าประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิก (The Pacific Island Countries' Trade Agreement : PICTA)
- ข้อตกลงแปซิฟิกเกี่ยวกับพันธมิตรทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Pacific Agreement on Closer Economic Relations : PACER Plus)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP - nominal)²⁴: มูลค่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 15,990.350 ล้านบาทในปี 2564

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (GDP per capita) : มูลค่า 5,010 เหรียญสหรัฐ หรือ 160,223.31 บาท ในปี 2564

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำแนกตามประเภทที่มาของรายได้ (GDP - Composition, by sector of origin) อ้างอิงข้อมูลปี 2563²⁵ :

- ภาคเกษตรกรรม (Agriculture) ร้อยละ 17.7
- ภาคอุตสาหกรรม (Industry) ร้อยละ 14.8
- ภาคการผลิต (Production) ร้อยละ 5.6

- ภาคการบริการ (Service, Value added) ร้อยละ 51.2

มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด²⁶: 10.2 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 326.20 ล้านบาท

สินค้าส่งออก²⁷: ผักและผลไม้แปรรูป (ร้อยละ 15.4) ผักสด (ร้อยละ 14.5) หอยสดและแปรรูป (ร้อยละ 9.3) มันสำปะหลัง (ร้อยละ 8.18) พืชสมุนไพรอื่น ๆ (ร้อยละ 5.07)

คู่ค้าการส่งออก : สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 30.7) นิวซีแลนด์ (ร้อยละ 20.4) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 15.4) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 12.9) และญี่ปุ่น (ร้อยละ 5.34)

สินค้าเกษตรและอาหารที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด ได้แก่ รากหรือหัวมัน อาร์ติโชค มันหวาน ผักปะการัง เปลือกของสัตว์จำพวกหอย ปลาหมึก ปลา

มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด : 141 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 4,509.28 ล้านบาท

สินค้านำเข้า : เครื่องจักรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 11.5) เนื้อสัตว์ สัตว์ปีกและเครื่องใน (ร้อยละ 11) เครื่องใช้ไฟฟ้า (ร้อยละ 7.52) ยานพาหนะและชิ้นส่วน (ร้อยละ 5.97) พลาสติก (ร้อยละ 5.01)

คู่ค้านำเข้า : นิวซีแลนด์ (ร้อยละ 36.8) จีน (ร้อยละ 23.9) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 9.16) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 8.44) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 4.68)

สินค้าเกษตรและอาหารที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุด ได้แก่ สัตว์ปีกและเครื่องใน เนื้อแกะ ทุ่นา นม เนย และไขมันจากนม เนื้อวัว อาหารสัตว์ แป้ง อ้อย น้ำตาล และผลไม้ต่าง ๆ

การค้าระหว่างไทยและราชอาณาจักรตองงา (ข้อมูลสถิติกรมศุลกากร ปี 2564)²⁸

- ประเทศไทยส่งออกสินค้าไปยังตองงามูลค่า 111.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 29.40
- ประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากตองงามูลค่า 1,511 บาท ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 94.22
- ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังตองงา มูลค่า 46.87 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตาลทราย ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ เครื่องปรุงรสอาหาร ผักกระป๋อง และผักแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าว ผลไม้กระป๋องและแปรรูป
- ประเทศไทยไม่มีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากตองงา

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 31.9807 บาท

(อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ปี 2564 ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย)²⁹

ผลกระทบของ COVID-19 ที่กระทบต่อภาคการเกษตรของประเทศ³⁰

ตองงาเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีรายงานการพบผู้ป่วย COVID-19 เพียงเล็กน้อย แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าประเทศจะไม่ได้รับผลกระทบใดๆ จากการระบาดนี้ เนื่องจากในช่วง 2 - 3 ทศวรรษที่ผ่านมา ชาวตองงาจำนวนมากออกจากพื้นที่ชนบทและอพยพไปยังเมืองหลวงหรือต่างประเทศ จนเหลือประชากรเพียงเล็กน้อยในพื้นที่ชนบทซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม จนประเทศต้องพึ่งพาการนำเข้าอาหารมากขึ้น (เกือบครึ่งหนึ่งของชาวตองงา

ทั้งหมดอาศัยอยู่นอกประเทศ) ด้วยข้อจำกัดจากการระบาดของ COVID-19 ที่กระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ และราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้น การเข้าถึงอาหารนำเข้าเริ่มยากขึ้น และกำลังการซื้อก็ลดลงตามจำนวนเงินที่ได้รับ โอนมาจากครอบครัวในต่างประเทศที่ลดลง

สถานการณ์เริ่มเลวร้ายขึ้นหลังจากรัฐบาลประกาศยืนยันการพบผู้เสียชีวิตรายแรกจาก COVID-19 เมื่อต้นปี 2564 หน่วยงานราชการ โรงเรียน และธุรกิจส่วนใหญ่ปิดตัวลง และประชาชนต้องอยู่ในอาคาร คณะรัฐมนตรีของตองงามากกว่าครึ่งต้องกักตัวหลังจากนายกรัฐมนตรีติดเชื้อ COVID-19

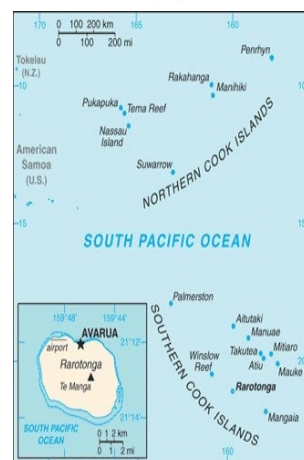
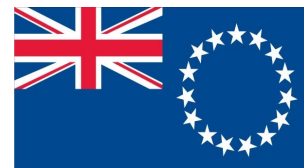
ตองงาเผชิญวิกฤติจากการปะทุของภูเขาไฟ Hunga-Tonga-Hunga-Ha'apai จนก่อให้เกิดสึนามิขนาดย่อม ภัยพิบัติส่งผลให้พื้นที่กว่าร้อยละ 84 ของประเทศถูกเฝ้าภูเขาไฟปกคลุม ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้งบประมาณถึง 90 ล้านดอลลาร์สหรัฐในการฟื้นฟูประเทศ รัฐบาลตองงาประเมินความเสียหายเฉพาะภาคการเกษตรไว้กว่า 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้จนถึงตอนนี้พืชผลส่วนใหญ่ดูเหมือนจะไม่ได้รับผลกระทบจากความเป็นกรดของเถ้าภูเขาไฟ การฟื้นฟูประเทศจากภัยพิบัติต้องหยุดชะงักลงเนื่องจากผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 ที่เริ่มขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนการพัฒนาประเทศ เนื่องจากต้องมุ่งเน้นการฟื้นฟูประเทศก่อนเป็นอันดับแรก

*** ** ** ** **

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่เกาะคุก

ข้อมูลทั่วไป

ภูมิศาสตร์³¹ : มีลักษณะเป็นเกาะ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 236 ตารางกิโลเมตร หมู่เกาะคุกเป็นกลุ่มเกาะเล็กๆ 15 เกาะที่กระจายตัวในพื้นที่ 2 ล้าน ตารางกิโลเมตรในมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ แบ่งตามภูมิศาสตร์เป็นหมู่ เกาะเหนือและหมู่เกาะใต้ มีจำนวนประชากร ณ สิ้นปี 2564 ประมาณ 16,450 คน³² หมู่เกาะคุกมีสภาพภูมิอากาศอบอุ่นและ ร้อนชื้น โดยมีอุณหภูมิอบอุ่นตลอดทั้งปี และอาจร้อนขึ้นในฤดูร้อน แต่ไม่เกิน 35 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึง กุมภาพันธ์ เนื่องจากตั้งอยู่ในซีกโลกใต้ ฤดูร้อนของหมู่เกาะคุกจึงอยู่ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ และฤดูหนาวอยู่ในช่วงเดือน เมษายนถึงกันยายน อย่างไรก็ตาม ไม่มีความแตกต่างของอุณหภูมิ อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากอุณหภูมิระหว่างเดือนเมษายนถึง กันยายน จะเย็นกว่าเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์เพียงเล็กน้อย เท่านั้น

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ³³: แมงกานีส โคบอลต์ นิกเกิล และทองแดง

พื้นที่การเกษตร³⁴: พื้นที่เกษตรกรรม 15 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 6.36 ของพื้นที่ ทั้งหมด) และพื้นที่ป่าไม้ 155.9 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 66.06 ของพื้นที่ทั้งหมด)

สินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ³⁵: เนื้อมะพร้าวแห้ง ส้ม สับปะรด มะเขือเทศ ถั่ว มะละกอ กัลฉ่าย มันเทศ เผือก กาแฟ หมู สัตว์ปีก ไข่ไก่ และไข่ไก่ดำ

สถานการณ์ภาพรวมของประเทศ³⁶:

หมู่เกาะคุกเป็นหนึ่งในประเทศที่เล็กที่สุดและห่างไกลที่สุดในมหาสมุทรแปซิฟิก และเป็นหนึ่งในประเทศ ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นกว่าร้อยละ 60 ของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ซึ่งในช่วงก่อนเกิดการระบาดของ COVID-19 เศรษฐกิจของประเทศมี การเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ยร้อยละ 5 ระหว่างปี 2555 - 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 113,000 คน ในปี 2554 เป็นกว่า 170,000 คนในปี 2562

เศรษฐกิจของหมู่เกาะคุกต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบจากสภาพอากาศ และภัยพิบัติในระดับสูง รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างจำกัด ความห่างไกลจากศูนย์กลางการค้าและ อุตสาหกรรมที่สำคัญ รวมทั้งแรงงานที่มีจำกัดจากการอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากรในประเทศ โดยประชากร

ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นฐานไปยังนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และประเทศอื่นๆ กิจกรรมการผลิตจำกัดเฉพาะการแปรรูปผลไม้ เสื้อผ้า และงานฝีมือ

แม้จะมีข้อจำกัดข้างต้น แต่หมู่เกาะคุกได้พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจนประสบความสำเร็จ และรัฐบาลของหมู่เกาะคุกยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะขนาดใหญ่ของหมู่เกาะคุก การเพาะเลี้ยงไข่มุกดำในหมู่เกาะทางเหนือ และการเปิดการขุดพื้นที่ทะเลซึ่งเป็นแหล่งสำรองโคบอลต์และแมงกานีสขนาดใหญ่

ข้อมูลเศรษฐกิจ

ภาพรวม³⁷:

เศรษฐกิจของหมู่เกาะคุกหดตัว เนื่องจากการจำกัดการเดินทางและการหยุดชะงักของการท่องเที่ยว เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ถือเป็นหนึ่งในเศรษฐกิจที่มีการหดตัวมากที่สุดในโลก โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ลดลงถึงร้อยละ 5.9 ในปี 2563 และคาดว่าจะลดลงอีกร้อยละ 2.6 ในปี 2564 และปรับตัวขึ้นมาเติบโตร้อยละ 7.1 ในปี 2565

การระบาดส่งผลกระทบต่อมูลค่าของหมู่เกาะคุกอย่างหนัก รายได้จากภาคการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใหญ่ที่สุดของ GDP ที่หายไปในช่วงสามเดือน (มูลค่าประมาณ 1 ล้านเหรียญสหรัฐต่อวันหรือ 368 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปีในช่วงก่อนเกิด COVID-19) รายได้ที่ลดลงส่งผลให้การใช้จ่ายสินค้าและบริการทั้งที่ผลิตในประเทศและต่างประเทศลดลง และส่งผลกระทบต่อรายได้ของธุรกิจในประเทศลดลง ด้วยรายได้ที่ลดลงและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในระดับสูงนี้ คาดว่าการลงทุนของภาคเอกชนจะยังไม่ฟื้นตัวตามที่คาด แม้จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ (Economic Recovery Roadmap- ERR) ตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 ถึงมิถุนายน 2564 ซึ่งช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของภาคธุรกิจได้บางส่วน แต่เศรษฐกิจโดยรวมยังหดตัวอย่างต่อเนื่อง และยังคงไม่สามารถกลับสู่สภาวะปกติได้

เมื่อนักท่องเที่ยวเริ่มกลับมา รัฐบาลจำเป็นต้องมีนโยบายมุ่งเน้นไปที่การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การขับเคลื่อนและอำนวยความสะดวกในการฟื้นฟูในช่วง 12 - 18 เดือนข้างหน้าให้การเติบโตของ GDP กลับมาในระดับก่อนเกิดการระบาด เช่น นโยบายลดต้นทุนการกู้ยืม การจัดการภาระหนี้สาธารณะ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ การเพิ่มผลผลิต ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ การเพิ่มจำนวนแรงงาน การป้องกันการลดจำนวนของประชากร และการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อหมู่เกาะคุก

โดยประเด็นสำคัญแต่ละด้านเหล่านี้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ 9 ปี (จนถึงปี 2573) ที่ประกาศในเดือนมกราคม 2564 รวมถึงการดำเนินการที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์

ในช่วงที่การระบาดรุนแรง รัฐบาลหมู่เกาะคุกได้ก่อหนี้จำนวนมากเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้สถานะหนี้สุทธิเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากปี 2561 - 2562 อย่างไรก็ตามสถานะหนี้สุทธิยังคงเป็นเรื่องที่จัดการได้และอยู่ภายใต้กฎหมายการคลัง ด้วยการคาดการณ์สถานการณ์ที่ดีขึ้น สัดส่วนหนี้สุทธิตามจีดีพีคาดว่าจะลดลงเป็นร้อยละ 22 ของ GDP ภายในปี 2568 - 2569 เนื่องจาก GDP ที่สูงขึ้นและความสามารถในการชำระหนี้ที่เพิ่มขึ้น

ปัจจุบันหมู่เกาะคุกมีข้อตกลงทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ได้แก่

- ความตกลงทางการค้าประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิก (The Pacific Island Countries' Trade Agreement : PICTA)
- ความตกลงทางการค้าประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิก-ข้อตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (PICTA Trade in Services Protocol : PICTA-TIS)
- ข้อตกลงแปซิฟิกเกี่ยวกับพันธมิตรทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Pacific Agreement on Closer Economic Relations : PACER Plus)
- สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (General Scheme of Preferences - GSP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP - nominal)³⁸ : มูลค่า 384 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 12,280.59 ล้านบาท ในปี 2563

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (GDP per capita) : มูลค่า 21,884 เหรียญสหรัฐ หรือ 699,865.64 บาท ในปี 2563

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำแนกตามประเภทที่มาของรายได้ (GDP - Composition, by sector of origin) อ้างอิงข้อมูลปี 2562 :

- ภาคเกษตรกรรม (Agriculture) ร้อยละ 2.1
- ภาคอุตสาหกรรม (Industry) ร้อยละ 7.8
- การบริการ (Service, Value added) ร้อยละ 78.4

มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด³⁹: 27.2 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 869.88 ล้านบาท

สินค้าส่งออก : ปลาแช่แข็ง (ร้อยละ 57.3) เรือพาย (ร้อยละ 14.1) เนื้อปลาแล่ (ร้อยละ 12) เวชภัณฑ์ (ร้อยละ 6.49) หอย (ร้อยละ 1.95)

คู่ค้าการส่งออก : ญี่ปุ่น (ร้อยละ 47.9) ไทย (ร้อยละ 14.1) ฝรั่งเศส (ร้อยละ 10.5) จีน (ร้อยละ 9.01) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 8.97)

มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด : 88 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 2,814.30 ล้านบาท

สินค้านำเข้า : เรือสินค้า ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (ร้อยละ 10.4) เครื่องจักร (ร้อยละ 9.96) ยานพาหนะ (ร้อยละ 8.29) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 5.97) ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ (ร้อยละ 4.17)

คู่ค้านำเข้า : นิวซีแลนด์ (ร้อยละ 72.9) จีน (ร้อยละ 72.9) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 5.94) ตุรกี (ร้อยละ 3.41) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 3.08)

สินค้าเกษตรและอาหารที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุด ได้แก่ อาหารปรุงแต่ง ส่วนประกอบอาหารสัตว์ กากน้ำมัน ซ็อกโกแลต ผลิตภัณฑ์จากโกโก้ และผลิตภัณฑ์เบเกอรี่

การค้าระหว่างไทยและหมู่เกาะคุก (ข้อมูลสถิติกรมศุลกากร ปี 2564)⁴⁰

มูลค่าการค้ารวม 225.17 ล้านบาท โดยมูลค่าการค้าในปี 2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 38.42

- ประเทศไทยส่งออกสินค้าไปยังหมู่เกาะคุก มูลค่า 54.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 61.59

- ประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากหมู่เกาะคุก มูลค่า 170.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 32.34
- ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังหมู่เกาะคุก มูลค่า 20.41 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่ม เครื่องปรุงรส ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์จากนม ข้าว
- ประเทศไทยนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากหมู่เกาะคุก มูลค่า 130.47 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูป และกึ่งสำเร็จรูป

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญนิวซีแลนด์ เท่ากับ 22.6077 บาท

อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 31.9807 บาท

(อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ปี 2564 ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย)⁴¹

ผลกระทบของ COVID-19 ต่อภาคการเกษตรของประเทศ⁴²

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของหมู่เกาะคุกได้รับผลกระทบโดยตรงจากการระบาดของ COVID-19 และกระทบต่อเนื่องไปยังอุตสาหกรรมเกษตร เนื่องจากโรงแรมและรีสอร์ทที่ซื้อผักและผลไม้เริ่มปิดตัวลง และส่งผลให้เกษตรกรต้องเปลี่ยนช่องทางการจำหน่ายไปยังตลาดในท้องถิ่น นอกจากนี้การปิดพรมแดนยังเป็นอีกสาเหตุที่จำกัดการส่งออกสินค้าของประเทศ

หมู่เกาะคุกได้ดำเนินการฟื้นฟู โดยส่งเสริมการผลิตพืชผลทางการเกษตรเป็นหลัก เริ่มตั้งแต่ในระดับครัวเรือน โดยทุกครัวเรือนในหมู่เกาะคุกได้รับการสนับสนุนให้ปลูกผลไม้หรือผักบางชนิดเพื่อใช้บริโภค ซึ่งมีการสนับสนุนพันธุ์ผักต่างๆ เช่น ถั่ว กะหล่ำปลี ชะอม มะเขือยาว และต้นกล้าข้าวโพดหวานเพื่อนำไปเพาะปลูก ซึ่งรัฐบาลได้อำนวยความสะดวกโดยสนับสนุน ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงอินทรีย์ และให้บริการรถแทรกเตอร์ฟรีเพื่อช่วยเตรียมที่ดินให้พร้อมต่อการเพาะปลูก นอกจากนี้ ยังเร่งให้ความรู้กับผู้ประกอบการ เพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าเกษตรที่ส่งออกเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า ในแง่ของการกักกัน มาตรฐานการส่งออก มาตรฐานบรรจุภัณฑ์ การติดฉลาก และข้อตกลงการค้าด้านการส่งออกที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) และมาตรฐานอนุสัญญาว่าด้วยอารักขาพืชระหว่างประเทศ (IPPC) เป็นต้น

ที่มา :

¹ <https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/oceania/vu.htm>

² <https://worldpopulationreview.com/countries/vanuatu-population>

³ <https://en.wikipedia.org/wiki/Vanuatu#Climate>

⁴ https://www.theglobaleconomy.com/Vanuatu/Natural_resources_income/

⁵ <https://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.AGRI.K2?end=2018&locations=VU&start=1963&view=chart>

⁶ <https://malffb.gov.vu/index.php?id=1>

⁷ <https://country.eiu.com/vanuatu>

<https://malffb.gov.vu/index.php?id=1>

<https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/vanuatu/economy>

⁸ <https://emi.ensad.fr/vanuatu-trade-agreements/>

⁹ <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2021-world-risk-report.pdf>

¹⁰ <https://www.imf.org/external/datamapper/profile/VUT>

11 <https://statisticstimes.com/economy/countries-by-projected-gdp-capita.php>

12 <https://vanuatu-dsp-citizenship.com/vanuatu-economic-indicators>

13 <https://oec.world/en/profile/country/vut>
<https://knoema.com/atlas/Vanuatu/Merchandise-imports>

14 <http://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=TradeThSummary>

15 https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=123&language=th

16 <https://devex.shorthandstories.com/vanuatu-looks-to-local-food-production-for-a-resilient-future/index.html>

17 <https://www.worldatlas.com/maps/tonga>

18 <https://knoema.com/atlas/Tonga/Population#:~:text=In%202021%2C%20population%20for%20Tonga,average%20annual%20rate%20of%200.44%25.>

19 <https://en.wikipedia.org/wiki/Tonga>

20 <https://www.worldatlas.com/articles/what-are-the-major-natural-resources-of-tonga.html>

21 <https://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.AGRI.K2?locations=TO>

22 <https://trendeconomy.com/data/h2/tonga/TOTAL>

23 <https://santandertrade.com/es/portal/encontrar-socios/tonga/economia>
<https://www.dfat.gov.au/geo/tonga/Pages/tonga-country-brief>

24 https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/tonga/economy?vider_sticky=oui

25 <http://wdi.worldbank.org/table/4.2>

26 <https://oec.world/en/profile/country/ton>
<https://www.worldstopexports.com/tongas-top-10-exports/>
<https://www.worldstopexports.com/tongas-top-10-exports/>

28 <http://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=TradeThSummary>

29 https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=123&language=th

30 <https://pacificfarmers.com/wp-content/uploads/2020/05/PACIFIC-FARMERS-HAVE-THEIR-SAY-SURVEY-REPORT.pdf>
<https://www.ifad.org/en/web/latest/-/photo/fai-fatongia-one-island-s-path-to-food-security-covid-mitigation-and-climate-resilience>
<https://www.rnz.co.nz/international/pacific-news/463726/tongans-struggling-to-find-normalcy-in-the-midst-of-covid-19-lockdown>

31 <https://www.worldatlas.com/maps/cook-islands>
<https://www.weatheronline.co.uk/reports/climate/Cook-Islands.htm>

32 https://countrymeters.info/en/Cook_Islands

33 <https://www.spc.int/updates/blog/2017/03/mineral-treasures-in-cook-islands-seas>
https://www.indexmundi.com/wallis_and_futuna/natural_resources.html

34 <http://www.fao.org/countryprofiles/index/en/?iso3=COK>

35 https://www.economywatch.com/economic-statistics/Cook-Islands/Natural_Resources/

36 <https://bit.ly/3xhXOQu>

37 <https://www.dfat.gov.au/geo/cook-islands/Pages/cook-islands-country-brief>
<https://www.adb.org/offices/south-pacific/economy#cook-islands>
<http://www.mfem.gov.ck/economic-planning/covid-19-err>
http://www.mfem.gov.ck/images/MFEM_Documents/Budget_Books/2021-22/2021-22_HYEFU_v.2.pdf
https://cook-islands.tradeportal.org/media/Cook%20islands%20-01_1_2.pdf
http://www.mfem.gov.ck/images/_COVID19_ERP/Ec_Bulletin_Nov2021_Final1.pdf

38 <https://unctadstat.unctad.org/countryprofile/generalprofile/en-gb/184/index.html>
https://cook-islands.tradeportal.org/media/Cook%20islands%20-01_1_2.pdf

39 <https://oec.world/en/profile/country/cok>
<https://www.countryreports.org/country/CookIslands/imports-exports.htm>

40 <http://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=TradeThSummary>

41 https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=123&language=th

42 <https://pacificfarmers.com/wp-content/uploads/2020/05/PACIFIC-FARMERS-HAVE-THEIR-SAY-SURVEY-REPORT.pdf>
<https://www.devex.com/news/how-covid-19-and-climate-are-encouraging-islands-to-invest-in-food-security-97295>

